

Statnett
v/ Torkel Bårdsgjerde
Nydalen allé 33
0484 Oslo

Deres referanse	Ny modell for Statnetts tariffer
Vår saksbehandler	Andreas Strandskog
Vår dato	06.03.2026

Offshore Norges innspill til «Ny modell for Statnetts tariffer»

Offshore Norge viser til [Ny modell for Statnetts tariffer – oppfølging av konkrete forslag | Statnett](#) som ble sendt på høring 23. januar 2026 med høringsfrist til 06.mars 2026.

Offshore Norge er arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for selskaper på norsk sokkel. Forslaget fra Statnett påvirker flere av våre medlemmer innen olje- og gasssektoren som er store enkeltforbrukere eller direktekunder av transmisjonsnettet med et effektuttak på over 15 MW og forbruk over 100 GWh.

Statnett foreslår to endringer i tariffmodellen med virkning fra 2027

1. **Differensiering av industritariffen gjennom nye kriterier for avkortning.** Store sluttbrukere vil kunne oppnå en avkortning i industritariffen på opptil 50 prosent gjennom følgende kriterier:
 - For kunder med større effektuttak enn 15 MW og årsforbruk over 100 GWh (store sluttbrukere) foreslås det en endring fra dagens industritariff på 50 prosent tariffavkortning i fastleddet til 20 prosent avkortning.
 - Store sluttbrukere som pre-kvalifiserer seg for deltakelse i fleksibilitetsmarkedet kvalifiserer for ytterligere 10 prosent avkortning. Statnett presiserer i høringsforslaget at det ikke er noe krav om aktiv deltagelse i markedene, men at kunden gjør de tiltakene som er nødvendig for å kunne bli kvalifisert til å delta.
 - at større sluttbrukere som er villige til å delta med "en andel av sitt forbruk i ordningen for forbruksreduksjon ved høye priser i spotmarkedet" kan oppnå ytterligere 20 prosent rabatt. Forslaget innebærer at store sluttbrukere skal redusere forbruket sitt

med 10 og 20 prosent når kraftprisen krysser henholdsvis 99,5 og 99,9 persentil av kraftpriser det siste året.

2. Innføre et kapasitetsledd basert på kundens makslast og en langsiktig kapitalkostnad

Statnett foreslår å innføre et kapasitetsledd i tariffmodell som et tillegg til dagens faste ledd for forbrukskunder. Dagens fastledd foreslås delt i to, med et kapasitetsledd basert på kundens maksimale effektuttak de siste tre kalenderårene, inkludert inneværende. Statnett foreslår fire justeringer i utformingen av kapasitetsleddet i årets høringsforslag. Det foreslås blant annet justering for transitt, tak på 25 prosent av tariffsatsen til fastleddet, endringer i avregningsgrunnlaget og en presisering om at kapasitetsleddet ikke overstiger avtalt maksvolum i nettavtalen med kunden.

Oppsummering av Offshore Norges innspill til Statnett

- Offshore Norge er kritisk til manglende kundeinvolvering fra Statnett
- Offshore Norge er uenig med Statnetts vurdering om at nytten fra store sluttkunder er lavere enn ved forrige revisjon av tariffmodellen i 2021
- Kravet om prekvalifisering til mFRR gjennom tariffen er ikke utredet godt nok, og det er en uheldig sammenblanding av roller fra Statnett
- Kravet om å redusere forbruket hvis markedsprisen overstiger historiske priser i spotmarkedet er ikke basert på samfunnsøkonomiske prinsipper. Forslaget griper inn i kraftmarkedet og prisdannelsen på en uheldig måte. Det er slik vi ser det heller ikke begrunnet i nettmessige forhold
- Offshore Norge tar Statnetts forslag til justeringer i kapasitetsleddet til orientering

Vi vil videre utdype innspillene våre under:

Offshore Norge er kritiske til høringsprosessen og manglende kundeinvolvering

Statnett opplyser i sitt høringsbrev at de har brukt høsten 2025 på dialog med nettkunder, myndigheter og interesseorganisasjoner rundt utforming av ny tariffmodell. Offshore Norge er kjent med at Statnett har hatt dialog med enkelte av våre medlemmer rundt forslaget som nå ble sendt på høring. Dialogen rundt forslaget har ikke skjedd gjennom Offshore Norge, og en konsekvens av dette er at flere medlemmer som berøres ikke har fått gi innspill til Statnett i forkant av høringen. Videre har vi fått tilbakemeldinger fra medlemmer som har hatt dialog med Statnett om at forslaget som ble sendt på høring avviker vesentlig fra det som ble presentert i de tidligere dialogmøtene.

Det er riktig at Statnetts vurderinger knyttet til innføring av kapasitetsledd, generell avkortning av industritariffen og bruk av tariffen som insentiv for deltakelse i spot- og reservemarkedene var på høring i 2025. Etter vårt syn var disse forslagene imidlertid svakt begrunnet og mangelfullt utredet, noe vi også tydelig påpekte i vårt forrige høringssvar [Høring av ny modell for Statnetts tariffer | Statnett](#). Offshore Norge er derfor kritiske til manglende kundedialog i forkant av høringen. Dersom Statnett skal utforme en ny tariffmodell med incentiver til økt

forbrukerfleksibilitet fra store kunder, må Statnett i større grad involvere brukerne av nettet for å sikre at det innføres kriterier som kundene har mulighet til å tilpasse seg.

Offshore Norge er uenig med Statnetts vurdering om at nytten fra store sluttkunder er lavere enn ved forrige revisjon av tariffmodellen i 2021

Statnetts mener at dagens avkortning på 50 prosent må reduseres siden nytten stort forbruk gir, er lavere nå enn tidligere. Dette siden det nå er kø av forbrukskunder som vil knytte seg til nettet med lignende forbruksprofil. Nytten store kunder gir nettet kan med andre ord erstattes av andre store kunder, noe som reduseres Statnetts betalingsvillighet til å gi en industriavkortning på 50 prosent. Offshore Norge mener at Statnetts argumentasjonen om økt nettkø er mindre relevant enn hvilken nytte industriforbruk faktisk tilfører nettet. Tariffen betales av kunder som er tilknyttet nettet, og skal gi signaler til at allerede tilknyttede kunder bruker nettet så effektivt som mulig.

Store sluttkunder bidrar til reduserte systemdriftskostnader med å opprettholde et jevnt forbruk over sommeren. Verdien av stabilt sommerforbruk ser ut til å økt siden 2021, blant annet som følge av økt utveksling og større variasjoner i produksjonen av vannkraft. Vannkraften står i økende grad stille om sommeren, særlig grunnet import til lav pris. Dette fører til økte budpriser, som igjen gir økte markedspriser i reservemarkedene og økte kostnader for Statnett. Industriens forbruk om sommeren øker produksjonen fra regulerbar vannkraft, og bidrar til å redusere systemdriftskostnader ved at det reduserer volumet Statnett må kjøpe inn i reservemarkedene.

Offshore Norge vil også påpeke at det fortsatt er rimeligere å forsyne store enkeltforbrukere enn flere mindre forbruksenheter. Statnett har rett i at utfall fra et stort punkt får større konsekvenser, men det er ikke grunnlag for å si at dette er noe som har endret seg siden 2021. Statnett nevner ikke i høringsnotatet at mange industripunkter har installert systemvern for å hindre lokale nettsammenbrudd. Systemvern gir økt nettnytte og hever verdien av eksisterende nett. Industrien blir kompensert basert på KILE dersom systemvern utløses, men ikke for aktivisering av systemvern som muliggjør økt overføring og redusert risiko i systemdriften.

Offshore Norge mener dagens avkortning på 50 prosent er godt begrunnet, og vi er spørrende til hva som faktisk er Statnetts nettmessige begrunnelse for å avkorte tariffen til kun 20 prosent. Offshore Norge vil også påpeke at Statnetts forslag til innføring av kapasitetsledd vil redusere avregningsgrunnlaget, som gir grunnlag for tariffreduksjon til industrien ettersom det kun gis avkortning på fastleddet.

Kravet om prekvalifisering til mFRR gjennom tariffen er ikke utredet godt nok, og det er en uheldig sammenblanding av roller fra Statnett

Statnett er tildelt av NVE rollen som systemansvarlig og har som følge av Systemansvarsforskriften § 11 ansvaret for fastsettelse av sentrale vilkår i blant annet mFRR-markedet. Markedet skal så langt som mulig drives med utgangspunkt i markedsmessige prinsipper der pris styres av henholdsvis tilbud og etterspørsel. Offshore Norge mener at det er en uheldig sammenblanding av roller fra Statnett der i de egenskap av å være transmisjonsnetteier etablerer incentiver gjennom tariffen som kan bidra til at Statnett som systemansvarlig oppnår reduserte kostnader i balansemarkedet. Offshore Norge viser til svar på høring i 2025 der vi var tydelige på at det er markedet som må finne løsninger på økt fleksibilitet. Olje- og gassnæringen har samlet sett et høyt forbruk fordelt på flere nettnivåer. Deltagelse i reservemarkeder kan derfor være aktuelt for aktører i vår næring, men det bør være utformingen av markedene og de priser man forventer å oppnå som skal bestemme dette og ikke incentiver gjennom tariffen.

Offshore Norge vil også kommentere at Statnett burde utredet hvilke kostnader forslaget om prekvalifisering påfører store sluttbrukere. Selv om Statnett ikke fremmer krav om aktiv deltagelse i mFRR-markedet, innebærer prekvalifisering, slik vi ser det, en mulig risiko for senere å bli pålagt å legge inn bud etter fos §12. Selv om risikoen er lav mener vi Statnett burde opplyst om dette i høringsnotatet.

Det er stor variasjon mellom anlegg når det kommer til mulighet for deltagelse, og for noen kunder kan det kreve relativt omfattende og dyre tiltak for å tilpasse anleggene til Statnett sine krav. Selve prekvalifiseringsprosessen vil også påføre kundene kostnader, for eksempel ved utføringer av tester og avklaringer av juridiske og økonomiske forhold. Det er derfor ikke gitt at kostnadsreduksjonen for kunden med 10 prosent avkortning overgår kostnaden ved prekvalifisering. Vi mener dette forslaget er mangelfullt utredet i høringsnotatet. For å kunne vurdere de faktiske konsekvensene av forslaget, herunder hvor mye arbeid og kostnader det påfører kundene, må Statnett konkretisere dette kravet nærmere. Statnett burde også åpnet opp for mer valgfrihet knyttet til deltagelse i ulike markeder. Valgfrihet for industrien vil gjøre det mer attraktivt å delta på reservemarkeder og dermed gitt Statnett mer volum på tvers av ulike markeder. For industri som av tekniske årsaker ikke har mulighet til å prekvalifisere sine anlegg, burde implementering av systemvern likestilles med prekvalifisering og redusert tariffen tilsvarende. Store anlegg er ofte tilknyttet med systemvern som også gir Statnett mulighet for å koble ut forbruk i gitte situasjoner Dette er løsninger som gir Statnett reduserte driftskostnader og fleksibilitet i driften av nettet som kundene i dag i liten grad kompenseres for.

Offshore Norge mener det er andre mer effektive virkemidler som Statnett kan benytte for å øke tilbudet av reserver og redusere systemdriftskostnadene. I 2024 fikk Statnett godkjent av RME en ramme på 75 millioner kroner årlig til finansielle ordninger som øker mengden prekvalifiserte reserver. Til nå har Statnett hatt én auksjon for tidlig prekvalifisering for nye FCR-krav, og slik vi forstår det er de langt unna å bruke opp rammen. I motsetning til Statnetts

forslag med å lage incentiver i tariffen vil en markedsbasert ordning som dette sørge for at det er de mest samfunnseffektive leverandørene av mFRR som prekvalifiseres.

Innspill til krav om forbruksreduksjon hvis markedsprisen overstiger historiske priser

Offshore Norge mener at krav om forbruksreduksjon ved høye priser ikke er basert på samfunnsøkonomiske prinsipper. Forslaget griper inn kraftmarkedet og prisdannelsen på en uheldig måte, og forslaget reflekterer ikke relevante nettforhold.

Offshore Norge mener at forslaget ikke reflekterer relevante nettforhold. Differensiering av tariffen er tillatt i dagens lovverk forutsatt at differensiering er basert på objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold. Forslaget fra Statnett, slik vi ser det, knyttes ikke opp mot driftsmessig forhold i nettet, men mot høye priser i spotmarkedet – og der det er fjorårets priser som avgjør hva som er å anse som høy pris og dermed også definerer hva som er grunnlag for at kunde skal redusere forbruket. En periode med lave strømpriser vil med Statnetts forslag bli etterfulgt av en periode med høyt antall forbruksreduksjoner, uten at det er begrunnet i en anstrengt nettsituasjon. En periode med høye priser vil sannsynligvis bli etterfulgt av en periode med få forbruksreduksjoner, selv om det skulle være en anstrengt nettsituasjon. Kunder som deltar i denne ordningen må derfor akseptere å koble ut forbruket for å holde spotprisen på et lavere nivå, uavhengig om nettsituasjonen er anstrengt. Dette er til forskjell fra den etablerte ordningen som utkoblbar tariff på lavere nettnivåer, og som tidligere også var en del av Statnetts tariff, der utkobling av forbruket skjer som en konsekvens av anstrengt nettforhold. Offshore Norge er derfor spørrende til om Statnetts forslag oppfyller kontrollforskriftens krav om at differensiering må være begrunnet i nettmessige forhold. Som et minimum etterlyser vi en grundig juridisk vurdering og drøfting av dette i høringsnotatet

Offshore Norge mener forslaget ikke er basert på samfunnsøkonomiske prinsipper. Forslaget griper inn kraftmarkedet og prisdannelsen på en uheldig måte. Prisdannelsen i spotmarkedet dannes av tilbud og etterspørsel etter kraft, gitt tilgjengelig nettkapasitet. Når Statnett bruker nett tariffen som et incentiv for å redusere etterspørselen i spotmarkedet griper de inn i prisdannelsen i kraftmarkedet ved å redusere etterspørselen. I høringsnotatet begrunner Statnett forslaget om at de ønsker å redusere effektivitetstapet som oppstår ved høye kraftpriser. Olje- og gassindustrien har typisk et jevnt forbruk, som er nødvendig for å sikre jevne leveranser av gass til Europa. Muligheten eller ønske om å være fleksibel er ikke nødvendigvis bare knyttet til høy spotpris. I situasjoner der vår industri gis incentiver til å redusere forbruket, til tross for at det er langt høyere verdi av å produsere gass til Europa, vil det oppstå uheldige incentiver og utilsiktede konsekvenser om forbruket reduseres. I en slik situasjon vil det oppstå et effektivitetstap fra industrien, noe som er det motsatte av hva som er hensikten til Statnett. Det er derfor sannsynlig at en del av vår industri ikke vil ha mulighet til å justere forbruket etter de incentiver som Statnett prøver å gi.

Statnetts forslag skaper uforutsigbarhet for industrien. Perioder med redusert produksjon kan bli lange, særlig hvis spotprisen siste år har vært lave. Olje- og gassindustrien kan ha noe

fleksibilitet med kortvarige reduksjoner, for eksempel ved lagring av gass i rør, gitt at anleggene er designet for å håndtere kortsiktige variasjoner i forbruk. Gassprosesseringsanleggene er bygget for høy opptid og stabil drift. Effekten av å justere hurtig og ofte med hele 20 prosent av forbruket, vil føre til mindre effektiv drift og at samlet energiforbruk øker. For innretninger med kapasitet på 100-300 MW vil en nedjustering av 10-20 prosent utgjøre en vesentlig andel. Driftsendringer utenfor optimalt operasjonsvindu kan også øke risikoen for uønskede hendelser på anleggene.

Deltagelse i Statnetts forbruksreduksjonsordning kan kreve omfattende kostnader for selskapene ved eventuelle tekniske tilpasning av anlegg og utredninger knyttet til sikkerhet. Kostnadene for tilpasning av anlegg og redusert produksjon må veies opp mot verdien av tariffreduksjonen. Om forventet kostnadsreduksjon ikke gjør opp for eventuell tap, så har Statnett foreslått en ordning med incentiv som ikke virker. Det betyr ikke at våre medlemmer ikke kan ha mulighet for å være fleksible, men at de foreslåtte kriteriene ikke er treffsikre. Som påpekt tidligere må Statnett ha god kundedialog for å komme fram til kriterier som gir ønskede incentiver og som kundene har mulighet til å tilpasse seg etter

Offshore Norge tar Statnetts forslag til justeringer i kapasitetsleddet til orientering

Under forslaget om innføring av kapasitetsledd viser Offshore Norge til vårt hørings svar i 2025. Offshore Norge mener at innføring av et kapasitetsledd, og nivået på dette, bør gjøres som del av en samlet vurdering av alle tariffelementer som Statnett har varslet at kommer på lengre sikt. Hvis ikke er det krevende å se hvilken konsekvens de totale endringene får for kundene.

Oppsummering

Offshore Norge mener at de foreslåtte kriteriene for differensiering av nettariffen ikke burde gjennomføres. Selv om våre medlemmer kan ha mulighet til å bidra med fleksibilitet, så er ikke de foreslåtte kriteriene utformet slik at de gir gode incentiver til dette. I tillegg savner Offshore Norge en klar nettmessig begrunnelse for forslagene. Gitt at målet til Statnett er incentiver som gir mer fleksibilitet, så burde Statnett brukt mer tid på dialog med kundene og utviklet forslag som er bedre forankret i faktiske nettbehov, og som kundene realistisk kan levere på.

Offshore Norges konkrete innspill til videre behandling av forslagene:

- Hvis målet til Statnett er å utforme en tariff for industrien som gir incentiver til fleksibilitet, bør kundene involveres bedre enn de har gjort til nå for å sikre at kriteriene faktisk kan leveres på.
- Dagens industritariff bør opprettholdes. Offshore Norge mener at verdien av stabilt forbruk om sommeren og systemvern fra industrien er minst like stor siden forrige revisjon av tariffmodellen i 2021.
- Offshore Norge mener at de foreslåtte kriteriene for differensiering av nettariffen ikke burde gjennomføres.
- Offshore Norge mener det er mer effektivt å bruke markedsløsninger for å øke tilbudet av reserver enn kriterier for differensiering gjennom nettariffen. Ett godt eksempel er

Statnetts finansielle ordninger som øker mengden prekvalifiserte reserver gjennom RME-godkjente midler på 75 millioner kroner årlig.

- Gitt at Statnett går videre med de foreslåtte kriteriene for differensiering av nettariffen, mener Offshore Norge at krav om systemvern burde likestilles med krav om prekvalifisering til mFRR.
- Krav til prekvalifisering for industrien må utformes på en måte som gjør det enkelt å gjennomføre en kvalifiseringsprosess, og åpner opp for deltagelse i ulike reservemarkeder.
- Gitt at Statnett går videre med de foreslåtte kriteriene burde kravet om hele 10-20 prosent forbruksreduksjon nedjusteres betraktelig.
- Offshore Norge tar Statnetts forslag om innføring av kapasitetsledd med foreslåtte justeringer til orientering.

Med vennlig hilsen
Offshore Norge

Sign.
Hildegunn T. Blindheim
Administrerende direktør

Click or tap here to enter text.